

Позитивні сторони, на наш погляд, такі: істотно активізувалась самостійна робота студентів, підвищилась абсолютна успішність, збільшилось число студентів, що склали іспити на “добре” та “відмінно”; різко зменшилась кількість “чистих” трієчників; покращилась робота студентів з літературою, крім того, зменшилась можливість стресових ситуацій на іспитах.

ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ МРСН У ВУЗАХ УКРАЇНИ

В. Волочай

*Вінниця, Державний
педагогічний інститут*

1. Модульно-рейтингова система навчання (МРСН), на наше глибоке переконання, підкріплене 4-річним досвідом роботи за цією системою у викладанні “Дитячої літератури з основами літературознавства”, внаслідок дії багатьох об’єктивних і суб’єктивних факторів не є альтернативою традиційній лекційно-семінарській системі вищої школи. Маємо чергову спробу оновлення форм і змісту навчального процесу у вузі та забезпечення її вкрай закостенілого консерватизму, проте, непридатними методами.

2. А тим часом вища школа ХХІ століття покликана витворити якісно нову систему і модель освіти, в основі яких мають бути загальнолюдські культурні цінності та інтелектуальний досвід людства, набутий ним впродовж двох тисячоліть. Гадаємо, що домінантою, концептуальним осердям цієї системи покликана стати не віртуозна досконалість вузької спеціалізації, котра домінує нині як у наших вузах, так і за кордоном, а енциклопедична, гуманітарно-екологічного спрямування освіта, що має наблизити людину до космосу і Всесвіту, а, зрештою, гарантувати їй повернення до самої себе. З-поміж існуючих нині нетрадиційних концепцій, найпридатнішою вважаємо модель Ю. Курганова (Росія), що гарантує вузівській ланці ідеальний фундамент з точки зору теорії. Порівнюючи, наприклад, набутки добре відомих у Європі шкіл Монтесорі, Френе, Вальдорфської школи, котрі розраховані на дошкільну і початкову ланку освіти, з режимними вимогами

МРСН, доходиш до невтішних висновків. З одного боку, культ внутрішньої свободи, вчитель - лише джерело інформації ("жива шафа"), а дитина - епіцентр усього, що діється в школі, і вся методика підпорядкована задоволенню інтересів конкретної дитини. З другого боку (при наявності у МРСН багатьох позитивних моментів) маємо викличну примусовість, механічне розмежування рівня знань, однобічність у виборі варіантів при підготовці до занять тощо. Вихід вбачаємо в тому, щоб починати запровадження інноваційних методик, включаючи МРСН, з початкової ланки освіти і виважено стикувати початкову, середню і вищу ланку освіти з точки зору системності і наступності.

3. Досвід вузів провідних країн світу в галузі освіти (Японія, США, ФРН, Великобританія тощо) переконує в тому, що МРСН органічно поєднується з діючою ринковою структурою економіки і всього суспільного життя, з такою соціальною психологією, котра орієнтує людину на виживання, на добування шматка хліба виключно власними мозолями, на конкурентоспроможність у виробничій діяльності. Мова йде про вживання у свідомість людини почуття власника, культу інтелектуальної власності. В Німеччині, наприклад, з-поміж усіх професій за рівнем оплати одне з найпрестижніших місць посідає професія вчителя, викладача. А в Японії обов'язкова середня освіта запроваджена ще в 60-х роках, і сьогодні весь світ став свідком японського дива. Істина дуже проста: інтелектуальний капітал визначає майбутнє нації. Держава як найавторитетніша інституція суспільства є спонсором і гарантом державотворчих ідей, концепцій і реформ. А на Україні на всіх рівнях державної і виконавчої влади поки що процвітають злочинство, фарисейство і тотальний обман. За сучасних умов ніяких істотних змін у галузі освіти, тим паче державних реформ, не передбачається. Вони об'єктивно неможливі. Вихід єдиний: якомога швидша зміна існуючої соціально-політичної системи цивілізованими методами, а відтак - і відповідних пріоритетів у духовному житті нації. Будь-які інші балачки з цього приводу, навіть наукові, є абсурдом, лукавим фарисейством, свідомим самообманом себе і світу.

4. Висновки, рекомендації:

МРСН, що запроваджується нині в вузах України згідно з рішенням Міністерства освіти з метою наближення вищої школи

до європейської і світової, є черговим фарисейством поки що діючої адміністративно-командної системи (згадаймо незабутню реформу школи К. Черненка!) і не більше. Щоб досягти бажаного результату, а він є ідеально спрогнозованим у практиці ентузіастів-практиків, слід спочатку кардинально змінити державну політику стосовно національної культури, школи та освіти, потім - соціальну психологію людей і тоді тільки можна буде досягти бажаного результату. І це - не філософські роздуми, не абстрактна теорія, а крик душі сотень тисяч викладачів і студентів педвузів, які приречені на голодне вимирання.

РЕЙТИНГ І ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Ю. Палант, Г. Мурагова

Донецьк, Державний університет

Метою цього повідомлення є порівняльний аналіз систем організації і контролю самостійної роботи студентів (СРС) з математичних дисциплін у деяких закордонних університетах з розробленою нами.

У департаментах математики Тель-Авівського та Єрусалимського університетів процес СРС і контролю має такі риси:

1.Зразки розв'язання задач на практичних заняттях показує викладач-асистент. Студентів до дошки не викликають.

2.Завдання для СРС видається на групу одне, без урахування індивідуальних особливостей і успішності виконавців.

3.Перевіряє завдання студент-магістрант.

4.Контрольна робота - 1 варіант, складається лише з розв'язання задач.

5.Екзамен - письмовий, складається з розв'язання декількох (4-6) задач, нема суто теоретичних питань, які потребували б переказу лекційного матеріалу (теорія входить в задачі). Прикладні задачі, як правило, в завдання не включаються. Зустрічаються сюжетні завдання.